

Regionale Samenwerking
Omgevingswet
Zuidoost-Brabant

NIEUWSFLITS

Augustus 2023, uitgave 21

Voorwoord

In deze lange zomereditie van onze Nieuwsflits kijken we vooral naar de vorderingen van de voorbereidingen in Zuidoost-Brabant richting Inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Met een focus op de samenhang van onze regionale activiteiten tot aan het einde van dit jaar.

Samen aftellen naar Inwerkingtreding Omgevingswet per 1 januari 2024

Regiegroep Samenwerking Omgevingswet in Zuidoost-Brabant

De Regiegroep heeft te kennen gegeven om ook na 1 januari 2024 door te gaan en in de loop van 2024 te bezien hoe we de samenwerking in de komende jaren vorm gaan geven. De huidige bezetting is als volgt: Carolien Klesman-Nacken (voorzitter), Jean-Paul Ruyters, Rosanne Franken, Pim Lamers GGD, Ron Cremers ODZOB, Frank Nat VR, Henk Kielenstijn Waterschappen en Marc Claudemans Provincie, met Pieter Goossens als secretaris/notulist.

Het ambtelijk **Programmateam Samenwerking Omgevingswet in Zuidoost-Brabant** blijft ook in 2024 draaien. De huidige bezetting is als volgt: Pieter Goossens (voorzitter), Someren Petra van Mil, Cranendonck Alide Klein Elhorst, Waalre Katrin Schellekens, GGD Monique de Kok, ODZOB Wouter Schenk, VR Eurydice van Vliet, Waterschappen Paul Winkelmolen, Provincie Ilse van Rijsingen en Veerle Hendriks en RIO Vincent Aalbers.

Met het sinds dit jaar door de Metropoolregio Eindhoven georganiseerd Bestuurlijk Overleg **Ruimte en Wonen** hebben we gelukkig een bestuurlijk platform met bestuurlijke ambassadeurs voor onze regionale samenwerking gevonden.

Eind 2023 organiseren we een **Regionale bijeenkomst over de Regionale Samenwerking Omgevingswet in Zuidoost-Brabant**. Wij denken bij de bijeenkomst aan het volgende: een middag in november en het gaat die middag om beeldvorming, helderheid verschaffen, bewustwording, in positie brengen, bestuurlijke borging en zichtbaar maken waar een bestuurder op kan sturen. En wij denken dat het nodig is dat vanwege de 'overdracht' van programma naar de lijn de 'opdracht' aan de lijnmanagers door hen nog zal moeten worden ervaren. Tot de doelgroep behoren dan ook de lijnmanagers gemeenten (VTH en Planologie), de 21

gemeentesecretarissen, de 21 wethouders Omgevingswet en hun evenknieën bij de Gemeenschappelijk Regelingen. Daarnaast zien we dan ook graag de Programmamanagers van de gemeenten/partners en de leden van de Regiegroep.

Het zal een fysieke middagbijeenkomst zijn, met actief bewegen. Een bijeenkomst die we ons moeten kunnen herinneren in de komende jaren. Een regionale bijeenkomst ter voorbereiding op 1 januari 2024.

Pieter Goossens, p.goossens@metropoolregioeindhoven.nl

Overigens organiseert de provincie de Brabantbrede Ketendag Omgevingswet en De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor gemeenten, OD'en, waterschappen, VR's, GGD'en op dinsdag 24 oktober 2023, van 9.30 tot 16.00 uur in het Provinciehuis.

In november 2023 organiseert de ODZOB de week van de Omgevingswet bij de ODZOB.

Wouter Schenk (ODZOB), w.schenk@odzob.nl

Terugblik werksessie Oefenen en inregelen afspraken Toezicht en Handhaving

Na de succesvolle netwerkbijeenkomst in november 2022, namen op 9 juni 2023 opnieuw ruim 30 toezichthouders en handhavers deel aan een regionale netwerkbijeenkomst Toezicht en Handhaving in het Huis van Waalre. Deze tweede bijeenkomst in het kader van "samenwerken in de toezichtketen onder de Omgevingswet" was een initiatief van de afdeling Toezicht en Handhaving Valkenswaard, de Metropoolregio Eindhoven en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en Waterschap De Dommel.

Na de opening, verzorgd door Ron Cremers (ODZOB) werd het dagprogramma toegelicht door dagvoorzitter Pieter Goossens (MRE).

Voordat met de praktijk werd gestart gaf Stephan Wijlaars (ODZOB) een korte uitleg over de stand van zaken van de samenwerkingsfunctionaliteit en daarmee de mogelijkheden van opslaan en uitwisseling van toezichtsinformatie. Van belang is dat, zoals voor vergunningverlening, ook voor toezicht en handhaving afspraken worden gemaakt hoe uitwisseling op termijn mogelijk moet worden gemaakt.

Daarna ging de groep gezamenlijk aan de slag met (fictieve) praktijkvoorbeelden. Waar kunnen we straks onder de Omgevingswet gezamenlijk mee te maken krijgen?

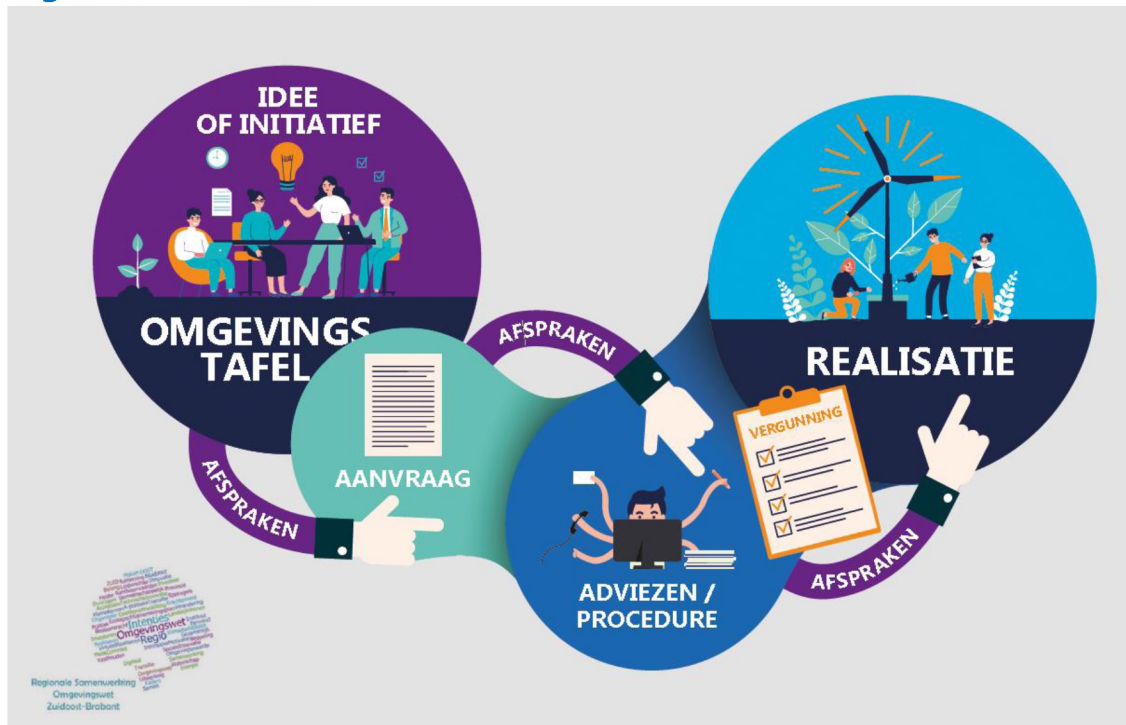
Zijn we als toezichthouder wel voldoende uitgerust om een controle veilig uit te voeren? Wie is het bevoegde gezag, wie bel je op als een dergelijk voorbeeld realiteit wordt en welke regels zijn er allemaal van toepassing? Wie kan me helpen bij het oplossen of handhaven? Hoe kijkt de ander naar deze casus? Maar ook: hoe kan ik de ander helpen met het oplossen van het probleem?

Op het einde van de bijeenkomst werd de groep gevraagd om aan te geven wat ze aan deze dag hebben gehad. Onder andere was het geluid: 'Heel levendig en interessant geweest', 'Graag praat ik binnenkort verder over het GGD-portaal i.r.t. de Omgevingswet en inzichten van andere diensten', 'Nieuwe connecties

gelegd', 'Delen van kennis & ervaring', elkaar ontmoeten is erg sterk', 'Goede integrale benadering', 'Fijn om andere inzichten te krijgen en te leren' en 'Graag zou ik hier meer collega's treffen van de andere gemeenten in Zuidoost-Brabant'.

Bertwin van Dinther (ODZOB), B.vanDinther@odzob.nl

Regionaal Oefenen afspraken Voortraject en Vergunningfase is afgerond

Onder leiding van Rosanne Franken (secretaris gemeente Waalre) als opdrachtgever zijn we in april 2021 gestart met het project Oefenen en inregelen werkafspraken voorfase Vergunningen. Op 12 juni 2023 tijdens het RIO thema uurtje heeft de afronding van dit regionaal project plaatsgevonden.

Doel was: Onderzoeken of de gemaakte samenwerkingsafspraken in voldoende mate werken in de praktijk

Resultaat: Een getoetste set van samenwerkingsafspraken in combinatie met de regionale PDC die ter vaststelling worden aangeboden aan de Algemene Besturen van de verbonden partijen en de besturen van ketenpartners die geen onderdeel zijn van de verbonden partijen, waaronder in elk geval de Waterschappen.

Werkwijze in 3 fases:

1. Bewustwordingsfase: onderzoek of we allemaal op de hoogte zijn van de samenwerkingsafspraken
2. Bewakingsfase / leerfase: in de praktijk oefenen
 - A Systemen – technisch
 - B Verkennen en begeleiden initiatief (voorfase inclusief Omgevingstafel)
 - C Vergunning Processen
3. Aanvaarding- en acceptatiefase: vastleggen samenwerkingsafspraken

De stappen 1 en 2 zijn vanuit het regionale project uitgevoerd. Wat we hebben opgeleverd zijn: de samenwerkingsafspraken van het vorige project, de werkinstructies om in de systemen dit mogelijk te maken én de opzet van de omgevingstafel.

De start met stap 3 is gemaakt, door het opleveren van de verschillende documenten. Nu is het aan iedere partij om de samenwerkingsafspraken te implementeren in de eigen organisatie. We vragen van iedere organisatie om dit dan ook te doen. **We horen graag van u of deze intentie er ook is!**

Wat iedere gemeente en ketenpartner moet blijven doen is oefenen! Alleen met oefenen weet je ook of het echt werkt en gaat het ook beklijven, dit is alleen geen taak meer vanuit de regionale samenwerking. Hier komt het neer op de eigen verantwoordelijkheid van iedere organisatie.

Petra van Mil, P.vanMil@Someren.nl

Borgen ketenafspraken VTH

Onze oproep luidt: blijf oefenen!

Om op die manier samen op 1 januari 2024 klaar te staan. Door te oefenen zie je wat in de eigen organisatie of in de keten nog onvoldoende is of zelfs nog ontbreekt. Er zijn ook genoeg gezamenlijke momenten waar je bij kunt aanhaken.

Klaar voor de Start test VNG

Waar staat u in de voorbereidingen naar 1 januari 2024? Bent u goed voorbereid op de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)? Met Klaar voor de Start brengt u in kaart waar uw gemeente staat en wat u nog moet doen. Op inhoud, techniek en organisatie.

Hebben jullie in jouw organisatie de check nog niet gedaan? Dan is onze oproep:

Check of uw gemeente klaar is voor de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Menig gemeente is u al voor geweest met deze check. Hierbij enkele eerste bevindingen:

Hieronder zie je dat de thema's processen en ketensamenwerking op oranje staan. Maar het is nog steeds opletten geblazen, want het gaat niet vanzelf goed! Voor de thema's dienstverlening en omgevingsplan geldt dat nóg meer. Met oog op pakweg 3 maanden tot de datum van in werking treding staan ze al bijna in het rood.

Kort gezegd vraagt deze situatie om sturing. En die sturing is nodig op drie punten:

- + Sturing zodat op genoemde punten tijdig voldoende resultaat wordt behaald;
- + Dat vraagt sturing op de interne organisatie: voor resultaat is multi-disciplinaire samenwerking nodig tussen mensen met voldoende tijd en expertise;
- + Gemeenten staan veelal voor dezelfde opgave. Bewuste sturing op regionaal samenwerken kan winst in tijd en expertise opleveren.

Afgelopen jaren lag de sturing in menige gemeente bij een projectleider of programmamanager. Met de invoering van Omgevingswet en Wkb is nu het lijnmanagement meer aan zet. Daarom een dubbele oproep:

- + Aan de lijnmanagers: spring erin, verdiep je erin. Gebruik bijv. de Klaar voor de Start test om grip op de zaak te krijgen;
- + Aan de projectleiders, programmanagers: help je lijnmanagement er beeld, gevoel bij te krijgen. Geef inzicht, maak tastbaar.

NB Link naar korte mondelinge toelichting <https://youtu.be/VKOhr5BK5T0>

Regionale Omgevingstafel gaat binnenkort van start

Om de 3 op donderdag wordt vanaf oktober 2023 de regionale omgevingstafel digitaal georganiseerd. Van 14:00 uur tot maximaal 17:00 uur, met een vaste voorzitter en secretaris.

Wanneer ga je wel/niet naar de omgevingstafel:

- o Je gaat **wel** naar de omgevingstafel als een ruimtelijk initiatief zich in de onderzoeksfase van haalbaarheid bevindt. Dus voordat een officiële aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend. En wanneer een integraal richtinggevend advies gevraagd wordt bij initiatieven waarbij meer dan één ketenpartner betrokken is, die een significante impact op de omgeving hebben en/of waarbij het om tegenstrijdige belangen gaat. Het moet om initiatieven gaan die uitmonden in een vergunningaanvraag. Maatschappelijk nut en noodzaak is op dat moment al door het bevoegd gezag erkend tenzij het bevoegd gezag het maatschappelijk nut wil afwegen tegen de impact op de omgeving.
- o Je gaat **niet** naar de omgevingstafel wanneer een aanvraag om omgevingsvergunning is ingediend. De periode van 8 weken is te kort om nog een integrale behandeling op de omgevingstafel te laten plaatsvinden. En wanneer er slechts advies wordt gevraagd van één van de ketenpartners. Dit wordt bilateraal besproken. Je gaat niet naar de omgevingstafel voor omgevingsvisies, gebiedsvisies of omgevingsplan.

Ambtenaren die betrokken zijn bij de beoordeling van, en besluitvorming over de haalbaarheid van, ruimtelijk initiatieven voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, kunnen de ruimtelijke initiatieven aanmelden.

Er komt een checklist waarin het initiatief wordt gepresenteerd. In deze checklist geven de ketenpartners en het bevoegd gezag hun bevindingen, vanuit wettelijke / wenselijke kaders en opmerkingen, als richtinggevend advies. Deze lijst en bijbehorende informatie over het initiatief wordt kenbaar gemaakt via een gezamenlijk platform/sharepoint.

Participatie bij initiatieven en de omgevingstafel zijn twee verschillende sporen: de initiatiefnemer heeft de regie over zijn eigen participatieproces, de gemeente over de omgevingstafel. Om deze redenen is ervoor gekozen om geen overige belanghebbenden (omwonenden) bij de omgevingstafel uit te nodigen.

Deze manier van werken met een Regionale Omgevingstafel zal na één jaar geëvalueerd worden, evaluatie gaat in ieder geval in op drie onderwerpen: financieel, procesmatig en de bijdrage van dit instrument aan het behalen van de doelen van de Omgevingswet.

In de volgende Nieuwsflits zullen we specifiek ingaan op de organisatie van deze Regionale Omgevingstafel in Zuidoost-Brabant.

Pieter Goossens, p.goossens@metropoolregioeindhoven.nl

Invloed leefomgeving op gezondheid houdt Brabanders wakker

De bezorgdheid van Brabantse inwoners over de gevolgen van de fysieke leefomgeving, klimaatverandering en energiecrisis op de eigen gezondheid is hoog. Daarnaast ervaren veel Brabantse inwoners hinder van verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving zoals geluid en geur. Toch zijn de meeste inwoners positief over de eigen leefomgeving:

[Invloed leefomgeving op gezondheid houdt Brabanders wakker - GGD Brabant-Zuidoost \(ggdbzo.nl\)](#)

De Brabantse GGD'en roepen gemeenten op om deze resultaten aan te grijpen om samen met inwoners de fysieke leefomgeving te verbeteren en inwoners bewust te maken van de eigen invloed hierop. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de omgevingswet en het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).

De monitor gezonde leefomgeving is een vragenlijstonderzoek naar de beleving van de leefomgeving onder inwoners van 18 jaar en ouder in Brabant. De informatie is in onze Brabantse Omgevings Scan BrOS beschikbaar voor alle gemeenten in Brabant, deels op wijkniveau. In de BrOS wordt feitelijke informatie over onze leefomgeving gecombineerd met de beleving van de leefomgeving.

GGD, Monique de Kok (m.de.kok@ggdbzo.nl) en Lisa van den Brekel (l.vd.brekel@ggdbzo.nl).

Regionale trainingen Omgevingswet

Deelname aan een regionale trainingen ten behoeve van de omgevingswet gaat op kosten van je eigen gemeente/afdeling en de facturatie verloopt via Berghauser en Pont. Zoals voorgaande jaren dat ook is gegaan, en wordt afgehandeld via de persoonlijke aanmelding.

Meld je persoonlijk aan:

-Omgevingsplan voor beleid - ZO Brabant (berghauserpontacademy.nl)

-Omgevingsplan voor Ruimtelijke Ordening - ZO Brabant (berghauserpontacademy.nl)

-Omgevingsvergunning onder de Omgevingswet - ZO Brabant (berghauserpontacademy.nl)

-Handhaving onder de Omgevingswet - ZO Brabant (berghauserpontacademy.nl)

Voor nadere informatie kun je Sandra de Bres benaderen.

Projectmedewerker, Gemeente Eindhoven (s.de.bres@eindhoven.nl)

Maak gebruik van Kennisnet

We hebben een eigen digitale ruimte om informatie zoals projectplannen, filmpjes en nieuwsbrieven, met elkaar te delen. Neem eens een kijkje als je wil weten wie er binnen Zuidoost-Brabant allemaal bezig is met de Omgevingswet. Of als je wil weten welke [projecten en activiteiten](#) er allemaal zijn. Ook de RIO (regionale implementatie-ondersteuner) heeft er [een plek](#).

Als jij een tip hebt hoe we dit platform beter kunnen benutten: laat het even weten.

Heb je nog geen account? Meld je dan aan via [deze link](#).

Handige links:

[Kennisnet](#): binnen dit platform werken we samen en delen we informatie. U kunt zich aanmelden om toegang te krijgen. Klik daarvoor [op deze link](#)

[Aan de slag met de omgevingswet](#): Het programma Aan de slag met de Omgevingswet is een samenwerkingsverband van gemeenten (VNG), provincies (IPO), waterschappen (UvW) en het Rijk.